

OPRACOWANIA

lektur uzupełniających

Alfred Szklarski

TOMEK

W KRAINIE KANGURÓW

Streszczenia lektur uzupełniających

Charakterystyki i problematyka

Odpowiedzi na pytania z testów i sprawdzianów

Alfred Szklarski

Biografia

Alfred Szklarski żył w latach **1912–1992**, był prozaikiem, autorem książek dla młodzieży. Urodził się w Chicago, od 1926 r. mieszkał w Polsce. Od 1957 r. publikował kilkunastotomowy cykl o przygodach Tomka w różnych krajach świata: *Tomek w krainie kangurów*, *Przygody Tomka na Czarnym Łądzie*, *Tomek na wojennej ścieżce*, *Tomek na tropach Yeti*, *Tajemnicza wyprawa Tomka*, *Tomek wśród łowców głów*, *Tomek u Źródeł Amazonki*, *Tomek w Gran Chaco*, *Tomek w grobowcach faraonów*, *Przygody Tomka na Alasce*.

”TOMEK W KRAINIE KANGURÓW

Czas i miejsce akcji

Opowieść rozpoczyna się **w czerwcu 1902 r.**, gdy Polska znajdowała się pod zaborami, a Warszawa, gdzie rozgrywa się początkowo akcja, była pod zaborem rosyjskim. Następnie akcja przenosi się do **Australii** (po trwającej 56 dni morskiej podróży z Triestu), tytułowej krainy kangurów.

Bohaterowie

Tomek Wilmowski – bohater główny. Polak z rodziny o tradycjach powstańczych i patriotycznych. **Jest to czternastoletni, dobrze zbudowany blondyn, uczeń IV klasy gimnazjum**, sympatyczny i żądny przygód. Od śmierci matki był właściwie sierotą. Ojciec uciekł za granicę, by uniknąć aresztowania przez carskich żandarmów. Tomek był wychowywany przez wujostwo Karskich. Ciotka Janina (siostra jego matki) strzegła go przed wszelkimi spiskami. Traktowała go na równi ze swoimi dziećmi. Tomek odziedziczył po ojcu zdolności oraz zamiłowanie do nauki, szczególnie zaś do geografii.

Bohater jest obdarzony **żywym, wesołym usposobieniem** oraz ciekawością świata. Nie pozwala mu to długo usiedzieć na jednym miejscu. Nigdy też nie smuci się zbyt długo. Jest **niezwykle zdolny** – bardzo szybko uczy się różnych nowych rzeczy, m.in. strzelania. Dzięki refleksowi i zręczności zabija tygrysa bengalskiego i ratuje życie Smudze. Obdarzony **odwagą**. Podczas swojej pierwszej wyprawy we wszystkim stara się naśladować dorosłych mężczyzn. Dlatego nie okazuje swojego niezwyklego podniecenia w różnych sytuacjach, tylko stara się być poważny. Uważany za dzielnego chłopca, zwłaszcza gdy odnajduje zaginioną dwunastoletnią Sally. Chwilami pozbawiony jednak rozwagi – młodzieńcza ciekawość świata kilkakrotnie staje się przyczyną kłopotów. Zyskuje wielu przyjaciół – bosmana Nowickiego, Jana Smugę, tropiciela Tony’ego. Postanawia we wszystkim naśladować Smugę, by być takim, jak on.

Jan Smuga – przyjaciel ojca Tomka, podróżnik, łowca dzikich zwierząt. Doskonały strzelec, troskliwy w stosunku do Tomka.

Tadeusz Nowicki – bosman na „Aligatorze”. Rodem Warszawiak z Powiśla. Niemalże od pierwszej chwili zaprzyjaźnia się z Tomkiem. To on instruuje chłopca, jak obchodzić się z bronią, uczy go strzelania. Opiekun i przyjaciel Tomka, bardzo często wyruszają razem na poszukiwania.

Wszyscy wymienieni wyżej bohaterowie pojawiają się w pozostałych książkach o przygodach Tomka.

Karol Bentley – zoolog polskiego pochodzenia. Towarzyszy Polakom w czasie wyprawy.

Tony – przewodnik, doskonały tropiciel dzikich zwierząt, krajowiec mówiący łamaną angielszczyzną.

Clark – właściciel farmy, krajowiec, przyjaciel Bentleya. Odpowiedzialny za zorganizowanie grupy tubylców pomocnej w tropieniu zwierząt.

Plan wydarzeń

1. Szkolne życie Tomka.
2. Niesamowita wiadomość – wyjazd do ojca za granicę.
3. Podróż Tomka z Janem Smugą do Triestu i spotkanie z ojcem.
4. Przybicie statku do wybrzeży Cejlonu – załadunek stonia i tygrysa bengalskiego.
5. Przybycie na łód australijski – do Zatoki Spencera i plany związane z polowaniami.
6. Pierwsze toły na kangury – zabicie przywódcy stada przez Tomka.
7. Samodzielna wyprawa bosmana i Tomka – jej przykre konsekwencje – burza piaskowa i niespodziewana ulewa.
8. Poszukiwania dwunastoletniej Sally.
9. Odnalezienie zaginionej przez Tomka.
10. Niemy przyjaciel – pies Dingo jako prezent od Sally dla Tomka.
11. Przygoda Tomka z poszukiwaczami skarbów i buszrendżerami.
12. Wyprawa na Górę Kościuszki.
13. Podróż na „Aligatorze”.
14. Osobliwy prezent od poszukiwaczy złota.

Krótkie streszczenie

Tomek Wilmowski, uczeń IV klasy warszawskiego gimnazjum, pewnego dnia dowiaduje się, że pojedzie odwiedzić ojca, by wspólnie wyruszyć na wyprawę do Australii. Podczas wyprawy spotyka go wiele niesamowitych przygód – pierwszy raz siedzi dla stonia, ratuje życie Smudze, strzelając do tygrysa. Chłopiec jest bardzo odważny, szybko zyskuje uznanie towarzyszy podróży – podczas polowania na kangury zabija przewodnika stada zwierząt, dzięki czemu zdeorientowane stado udaje się łatwo schwytać. Podczas swoich wypraw podróżnicy mają kontakt z rdzennymi mieszkańcami Australii, Tomek dużo dowiaduje się też o roślinności i zwierzętach żyjących na kontynencie. Polują na strusie i na dingo. Tomek okazuje się odważnym, rozsądnym i uważnym członkiem wyprawy, bardzo dojrzałym jak na swój wiek. Ratuje też dziewczynkę, która wpadła do rozpadliny. Od niej dostaje psa dingo w podziękowaniu za ratunek. Od tego momentu pies jest wiernym towarzyszem Tomka. Chłopiec zostaje porwany dla okupu, ale ratują go przyjaciele. Na pamiątkę z wyprawy otrzymuje bryłę gliny, która okazuje się bryłą prawdziwego złota.

STRESZCZENIE

Rozdział I. Zemsta (streszczenie rozdziału)

Jeden z czerwcowych dni roku szkolnego. Uczniowie IV klasy warszawskiego gimnazjum oczekują lekcji geografii z profesorem Krasacewem. Przede wszystkim obawia się jej Jurek Tymowski, którego ojciec jest podejrzewany o organizowanie tajnych spotkań Polaków spiskujących przeciw carskiej Rosji. Krasacew rozpoczyna ostre odpytywanie. Wywołuje do odpowiedzi również Tymowskiego. Jednak zamiast niego idzie Tomek (nie obawia się, gdyż nauczyciel nie zabrał okularów, a wzrok ma słaby). Odpowiada płynnie na pytania. Jednak prymus Pawluk zdradza nauczycielowi, że nastąpiła zamiana. Tomek tłumaczy, że się przestyszał. Postanawia zemścić się na donosicielu. Na lekcji historii pojawia się nauczyciel z wizytatorem (Rosjaninem). Pawluk, wezwany do odpowiedzi, płynnie odpowiada, ale Tomek wrzuca mu za kołnierz chrząszcza

jelonka. Gdy ten znajduje go za koszulą, przerażony rzuca go prosto w twarz inspektora. Wybucha straszna awantura. Zemsta Tomka udała się.

Rozdział II. Tajemniczy gość (streszczenie rozdziału)

Po lekcjach, mimo zakazu ciotki, Tomek postanawia wybrać się do Łazienek i Ogrodu Botanicznego. Po powrocie do domu dowiadyuje się od kuzynostwa o wizycie tajemniczego gościa. Wraz z ciotecznym rodzeństwem podsłuchuje rozmowę pod drzwiami. W końcu wuj przedstawia mu Jana Smugę – przyjaciela ojca. Wzruszenie chłopca wzrasta, gdy dowiadyuje się, że ma pojechać do ojca, przebywającego aktualnie w Trieście (w Austrii), a następnie wraz z nim na wyprawę do Australii.

Rozdział III. Spotkanie z ojcem (streszczenie rozdziału)

Jan Smuga bardzo szybko zbiera dla Tomka wszystkie potrzebne do wyjazdu za granicę dokumenty. Po kilku dniach wyruszają pociągiem do Triestu. W czasie podróży ciekawy świata chłopak zadaje tak dużo pytań, że zmęczony Smuga zasypia. Na dworcu bardzo wzruszony wita się z ojcem, niewidzianym kilka lat. Podczas wspólnego obiadu Tomek poznaje zarządcę wyprawy do Australii. Następnie wyruszają, by przed odjazdem zwiedzić miasto.

Rozdział IV. Niespodzianki na „Aligatorze” (streszczenie rozdziału)

Tomek po raz pierwszy przybywa do miasta portowego. Wraz z ojcem i Smugą przybywają na „Aligatora” – statek, którym mają popłynąć do Australii. Gdy tylko chłopiec wchodzi na pokład, poznaje bosmana Tadeusza Nowickiego. Rozmowa o Warszawie zbliża obu mężczyzn i jest początkiem wielkiej przyjaźni. Tomek dostaje swoją kabinę, a w niej znajduje piękny sztucer. Zachwycony, nie słyszy, jak do kabiny wchodzi bosman. Pokazuje chłopcu, jak rozkłada się broń, oraz obiecuje, że codziennie będzie z nim ćwiczył strzelanie.

Rozdział V. Wróżbita z Port Saidu (streszczenie rozdziału)

Przez pierwszych siedem dni podróży Tomek zwiedza statek oraz ćwiczy strzelanie. Siódmego dnia „Aligator” przybija do Port Saidu. Tomek obserwuje zręcznych nurków, wylawiających wrzuconą do wody monetę. Później wraz z ojcem i Smugą wyrusza na spacer po mieście. Miejscowy wróżbita przepowiada Tomkowi, że w dalekim kraju spotka najlepszego przyjaciela, który nigdy nie powie ani słowa. Następnego dnia Tomek znajduje na statku doskonały punkt obserwacyjny – łódź ratunkową umieszczoną na górnym pokładzie. Ponieważ jest gorąco, ściąga koszulę. Kołysany, niebawem zasypia. Po kilku godzinach spieczonego jak raka chłopca odnajduje ojciec. Za karę resztę podróży po Morzu Czerwonym Tomek spędza w swojej kabine, z dala od pokładu.

Rozdział VI. Cejloński słoń i bengalski tygrys (streszczenie rozdziału)

„Aligator” dociera do wyspy Cejlon, do portu Kolombo. Wraz z ojcem i Smugą Tomek wyrusza do miasta, z którego mają zabrać słonia. W parku, w cieniu wielkiego baobabu chłopak spostrzega po raz pierwszy w życiu słonia. Prosi o to, by mógł usiąść na zwierzęciu. Opiekun słonia – Indus bardzo chętnie się zgadza. Ojciec robi mu pamiątkowe zdjęcie. Później wraz z towarzyszami ogląda tygrysy w klatkach. Zaciekawiony, wypytuje Smugę o jego przygody z tygrysami. Mężczyzna opowiada mu jedną, w trakcie której zginął Indus – przewodnik. Po przetransportowaniu zwierząt na statek „Aligator” wyrusza w dalszą podróż.

Rozdział VII. Między cyklonem a kłami tygrysa (streszczenie rozdziału)

Statek powoli zbliża się do równika. Trzeciego dnia po opuszczeniu Kolombo gwałtownie nadciąga burza. Tomek zostaje odesłany do kabiny. Tymczasem został uszkodzony iluminator i woda wdiera się do pomieszczenia ze zwierzętami. Tygrys w klatce zostaje przeniesiony do innego pomieszczenia. Wczesnym rankiem Tomek postanawia poćwiczyć strzelanie – bawiąc się w łowcę zwierząt. Nabija sztucer, wpada do swojej strzelnicy, zamyka drzwi i... zamiera z przerażenia. W przeciwległym rogu stoi bład jak płótno Smuga, a przed nim czai się olbrzymi tygrys bengalski. Tomek denerwuje się, ale słyszy głos mężczyzny apelującego o spokój. Gdy jednak spostrzega, że tygrys gotuje się do skoku, strzela. Ciała Smugi i tygrysa splecione w uścisku kilkakrotnie przetaczają się po podłodze, aż w końcu zwierzę pada martwe. W ten sposób Tomek ratuje Smudze życie.

Rozdział VIII. Doradca z Melbourne (streszczenie rozdziału)

Tomek zostaje bohaterem, wszyscy mu gratulują. Po 56 dniach żeglugi statek dożywa do Zatoki Spencera, w południowej części Australii. Tam oczekuje na uczestników wyprawy zoolog Karol Bentley, który ma przetransportować zwierzęta do ogrodu w Melbourne. Następnie przedstawia wszystkim trasę dalszej podróży oraz plany dotyczące poszukiwań poszczególnych gatunków zwierząt.

Rozdział IX. Pionierzy australijscy (streszczenie rozdziału)

Bardzo podekscytowany Tomek rozpoczyna swoją pierwszą wyprawę w głąb tajemniczego kontynentu. Podczas podróży pociągciem zadaje panu Bentleyowi mnóstwo pytań dotyczących Australii, jej odkrywców, podróżników.

Rozdział X. Opór krajowców (streszczenie rozdziału)

Po przyjeździe do Willcanni cała ekipa podróżników spotyka się z Tonym – Australijczykiem, przewodnikiem i tropicielem. Wraz z nim wyruszają ku farmie Clarka. Gdy przybywają na miejsce, dowiadują się, że tubylcy odmawiają współpracy z białymi, ponieważ uważają, że łowy to tylko podstęp, by zabrać im ziemię. Wilmowski, bardzo zmartwiony tą wiadomością, długo nie może zasnąć. Nad ranem budzą go strzały ze sztucera. Przerażony spostrzega, że łóżko syna jest puste. Zdenerwowany wybiega do Clarka, ten jednak uspokaja go, mówiąc, że dłuższą chwilę obserwuje Tomka, który urządza popis strzelecki dla młodych tubylców. Po chwili Tomek wraca do domu i opowiada, jak tłumaczył młodym, po co przyjechali. Dodatkowo zjada z nimi śniadanie złożone z konserw. Wieczorem tego samego dnia na farmę przybywa kilku Australijczyków, którzy w imieniu trzech plemion wyrażają zgodę na udział w polowaniu.

Rozdział XI. Wielkie łowy na kangury (streszczenie rozdziału)

Tomek dostaje na polowanie australijskiego kuca, zwanego Pony. Wyrusza wraz z dorosłymi mężczyznami na poszukiwanie zwierząt. Bardzo szybko spostrzegają kangury i postanawiają nazajutrz rozpocząć łowy. Wybrano wawóz, który zamieniono na pułapkę. Łowcy dzielą się na dwie grupy. Tomek ma za zadanie zamknąć łańcuch obławy i ewentualnie zabić przewodnika stada. W decydującym momencie polowania strzela do kangura – przewodnika, a pozostali zaganiają resztę stada do wawozu-pułapki. Po raz kolejny Tomek zyskuje uznanie starszych.

Rozdział XII. Wyprawa na dingo (streszczenie rozdziału)

Przez kilka dni wyprawa zajmowała się wydobywaniem z wąwozu kangurów. Tomek chce pobawić się z młodymi, lecz zostaje odpędzony przez kangurzycę. Wczesnym popołudniem grupka łowców wybiera się na poszukiwanie emu. W trakcie wyprawy Bentley opowiada o różnych gatunkach strusi. Przez kilka dni Tomek z bosmanem samotnie wypuszczają się na poszukiwanie emu – niestety nieskutecznie. Natomiast Clark, Wilmowski, Smuga i Bentley przygotowują pułapki na dingo.

Rozdział XIII. Opowieść o Pawle Strzeleckim (streszczenie rozdziału)

Nadchodzi noc polowania na dingo. Bosman i Tomek zachęcają Bentleya do odwiedzenia Warszawy. W rewanżu Bentley opowiada Polakom o wyprawach Pawła Strzeleckiego. Opowieść zostaje jednak przerwana pojawieniem się zwierząt, które, zwabione zapachem surowego mięsa, wpadają w pułapkę.

Rozdział XIV. W burzy piaskowej (streszczenie rozdziału)

Cała ekipa przygotowuje się do wyprawy na strusie emu. Nowicki proponuje Tomkowi samodzielną wyprawę. Nic nie mówiąc nikomu, przygotowują dwa lassa i mały zapas żywności. W poszukiwaniu emu oddalają się od obozu. Rankiem następnego dnia spostrzegają strusie, które uciekają przed zbliżającą się burzą piaskową. Nie spodziewanie łowców łąpie burza piaskowa. Postanawiają przeczekać ją w wąwozie. W nocy psy dingo pioszą im konie. Zmęczony przeżyciami Tomek zasypia. Nagle budzi go bosman, gdyż w wąwozie, w którym śpią, gwałtownie zaczyna przybywać wody.

Rozdział XV. Idźcie stąd precz, natychmiast (streszczenie rozdziału)

Gdy nastaje raneł, rozpoczynają kilkugodzinną wędrówkę. Docierają do obozu tubylców. Próbuje nawiązać z nimi kontakt, proszą o jedzenie i nocleg. Dostają jedynie coś do jedzenia, ale muszą wyruszyć w dalszą drogę. W końcu spotykają Smugę wraz z towarzyszami, którzy wyruszyli na poszukiwanie zaginionych.

Rozdział XVI. Polowanie w pobliżu farmy (streszczenie rozdziału)

Jeszcze tego samego dnia wędrowcy powracają do obozu. Po krótkim odpoczynku łowcy wyruszają w okolice miejscowości Forbes. Po 36-godzinnej jeździe pociągami wyruszają na południowy zachód od Forbes. Tam Tony znajduje ślady leśnych, szarych kangurów. Sprawnie organizują obławę i łąpią zwierzęta. W trakcie odpoczynku przyjeżdża do nich pan Allan, prosząc o pomoc w poszukiwaniu dwunastoletniej córki Sally, która zaginęła w okolicach farmy.

Rozdział XVII. Zagubieni w skrubie (streszczenie rozdziału)

Tomek pozostaje z matką dziewczynki w domu. Trochę się nudzi, ale zaczyna się bawić z młodym psem. Postanawia pospacerować z nim wokół zarośli i pooglądać znajdujące się tam papużki. Szczególnie interesuje go kakadu. W pogoni za ptakiem oddala się coraz bardziej od domu. W pewnym momencie pies wyraźnie nakłania go, by szedł za nim. Tomek niepewnie rusza naprzód. W pewnym momencie ziemia osuwa mu się spod nóg i wpada do jakiejś rozpadliny. Znajduje w niej śpiącą dziewczynkę. Szybko postanawia wyciągnąć ją stamtąd. Nożem wycina w ziemi kilka stopni, które umożliwiają dziewczynce wyjście. Później bierze ją na ręce i resztkami sił zanoszi do ogniska, które pali się koło domu. Znowu staje się bohaterem, ratując komuś życie.

Rozdział XVIII. Niemy przyjaciel (streszczenie rozdziału)

Po przybyciu do obozu, zmęczony, bardzo szybko zasypia. Budzi go Dingo. Wraz z przyjaciółmi jadą odwiedzić Sally. Dziewczynka czuje się dużo lepiej. Wypytuje o zdjęcie Tomka na stoniu. Tomek postanawia dać jej to zdjęcie na pamiątkę. Od niej otrzymuje zaś psa Dingo, który pomógł w jej odnalezieniu. Obiecuje również pisać do niej listy z każdej wyprawy.

Rozdział XIX. Poszukiwacze złota i buszrendżery (streszczenie rozdziału)

Po zakończeniu łowów na szare kangury Bentley wiezie ekspedycję w kierunku południowo-wschodnim, ku łańcuchowi gór, gdzie rozciąga się busz. Tomek czuje się w tym australijskim lesie bardzo nieswojo. Przygotowywano się do łowów na małego zwierza (kolczatki, koale), dlatego łowcy dzielą się na cztery małe grupki. Później ekspedycja wyrusza w górę, a w obozie pozostaje tylko Tomek i dwaj marynarze do pilnowania zwierząt. Chłopak postanawia zrobić samotny wypad po okolicy. Niespodziewanie słyszy rozmowę dwóch mężczyzn, którzy wyraźnie się kogoś obawiają. Stojąc w ukryciu, nagle słyszy przeraźliwy śmiech. Bardzo się wystrasza, a był to tylko ptak. Jego krzyki sprowadzają mężczyzn, którzy łapią Tomka. Mimo, iż wyjaśnia im, kim jest i czym się zajmuje, nieznajomi postanawiają go związać. Nagle pojawia się mężczyzna o nazwisku Tomson, który żąda złota. Dochodzi do strzelaniny i młody O'Donell (poszukiwacz złota) śmiertelnie rani Tomsona.

Rozdział XX. Pomoc nadchodzi (streszczenie rozdziału)

Czterech buszrendżery (bandyci wyjęci spod prawa) uwięzili zarówno O'Donellów, jak i Tomka. Ich przywódca – Carter – żąda wydania złota. Interesuje się również osobą Tomka i postanawia wziąć za niego okup w postaci koni. Nadchodzi noc, Tomek postanawia uciec i sprowadzić pomoc. Chce również uwolnić O'Donella, lecz niestety przytłupa go Carter. Tomek ma jednak sztucer i już ma strzelić, gdy koto nóg pojawia się dingo, zaś jakiś kamień uderza Cartera w skroń. Okazuje się, że z pomocą przybywa Smuga wraz z towarzyszami. Po całym zajściu O'Donellowie tłumaczą, skąd wzięły się ich zatargi z Carterem. Natomiast Smuga wyjawia, iż, jadąc na polowanie na skalne kangury, spotkali grupę jeźdźców, którzy twierdzili, że jadą na północ w poszukiwaniu pracy, a tak naprawdę pojechali prosto w kierunku obozu. Zaniepokojony ojciec kazał jechać za nimi i tak dotarła pomoc.

Rozdział XXI. Na Górze Kościuszki (streszczenie rozdziału)

Od chwili nieprzyjemnego zajścia Tomek nie opuszcza obozu i z niecierpliwością oczekuje powrotu z gór ojca i Tony'ego. Niespodziewanie w obozie odwiedza go stary O'Donell i wręcza podarunek – bryłę gliny. Zastrzega przy tym, by obejrzał ją dopiero na statku. Nadchodzi dzień zwijania obozu i cała wyprawa ma wybrać się na Górę Kościuszki. Gdy docierają na szczyt, zaskakuje ich piękny widok.

Rozdział XXII. Tajemnica starego O'Donella (streszczenie rozdziału)

Po powrocie z wyprawy górskiej Tomek postanawia chwilę się przespać. Gdy się budzi, stwierdza, że ktoś ukraść mu mały, srebrny zegarek. Tony podpowiada, że to na pewno zrobił jakiś ptak, który lubi błyszczące przedmioty. Tak jest w rzeczywistości. Tony znajduje ptaka, odbiera zgubę i oddaje Tomkowi. Jest to ostatnia przygoda chłopca podczas tej wyprawy. Wkrótce wszyscy wyruszają pociągiem do Melbourne. Tam Tomek widzi ogród zoologiczny. Odwiedzają również matkę pana Bentleya.

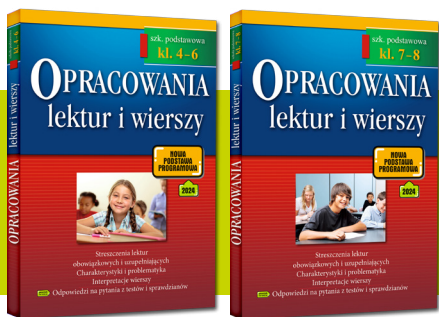
Gdy wracają na statek, Tomek rozpakowuje walizkę i widzi prezent – bryłkę gliny. Tomek zanurza ją w wodzie, lecz nic się z nią nie dzieje. Dopiero Smuga rozkrusza bryłę i oczom mężczyzn ukazuje się duża bryła złota. Tomek postanawia przeznaczyć pieniądze z jej sprzedaży na sfinansowanie następnej podróży, tym razem do Afryki.

Problematyka

Tomek w Krainie Kangurów to **pierwsza powieść z cyklu podróżniczych przygód Tomka Wilmowskiego**. Każda część jest samodzielną fabularnie i treściowo, łączy je tylko osoba głównego bohatera. Jest nim sympatyczny i żądny przygód młodzieniec, Polak z rodziny o tradycjach powstańczej i patriotycznych, który wychowywany jest przez wujostwo. Ponieważ **akcja osadzona jest w realiach Polski początku XX w. (1902 r.)**, pojawiają się represje władz carskich w stosunku do Polaków walczących o kraj. Z tego powodu ojciec Tomka – Andrzej Wilkowski – zmuszony był opuścić kraj i pozostawić syna pod opieką rodziny. Gdy dobrze urządził się w Austrii, postanowił sprowadzić syna do siebie i zabrać go na wyprawę do Australii. Opis przygód Tomka i jego przyjaciół w krainie kangurów to zasadnicza część opowieści. Wędrując wraz z Tomkiem, wyborym łowcą Smugą, bosmanem Nowickim i innymi, mamy okazję poznać charakterystyczne elementy krajobrazu australijskiego, przybliżyć sobie florę i faunę najmniejszego kontynentu świata. Książka oprócz wartości literackich jest również doskonałą lekcją geografii, uzupełnieniem i ubarwieniem teoretycznych opisów z podręcznika. Jest także małą lekcją historii, szczególnie w początkowej części, gdy dowiadujemy się, jak traktowani byli polscy uczniowie przez rosyjskich nauczycieli. Mimo iż nie pojawia się problem rusyfikacji, to jednak możemy mówić o prześladowaniu uczniów za wszelkie próby podtrzymywania polskości.

Utwór jest **powieścią przygodowo-podróżniczą**, ponieważ: główny bohater, podróżnik, przeżywa liczne przygody; miejsce akcji ciągle się zmienia; fabuła składa się z wielu przygód, akcja jest wartka, szybka; zawiera wiele opisów miejscowości, relacji z tras podróży, opisów przyrody, obyczajów, opisów ludzi innych ras, kultur. Narracja jest prowadzona w trzeciej osobie. Narrator **nie jest uczestnikiem** zdarzeń – to obserwator i komentator, ma nieograniczoną wiedzę o świecie przedstawionym.

Lektury obowiązkowe znajdziesz w książkach:

Opracowania lektur i wierszy – szkoła podstawowa klasy 4-6
Opracowania lektur i wierszy – szkoła podstawowa klasy 7-8

Kup na www.greg.pl

Autorzy:

Jakub Bączyński, Olga Gradoń, Adam Karczewski, Anna Kremiec,
Jakub Matusiak, Damian Molicki, Izabela Natódko, Agnieszka Nawrot,
Karolina Rymut-Kościełniak, Dorota Stopka, Lucyna Szary, Aldona
Szóstak, Joanna Tomasiak, Weronika Widzińska, Barbara Włodarczyk,
Maria Zagnińska, Kamila Zawadzka

Redakcja i korekta:

Agnieszka Antosiewicz, Szymon Rój, Maria Zagnińska

© Copyright by Wydawnictwo GREG® Sp. z o.o.

Wydawnictwo GREG®

ul. Klasztorna 2B

31-979 Kraków

tel. 12 680 15 50

www.greg.pl

Księgarnia internetowa: www.greg.pl

Znak firmowy GREG® zastrzeżony w Urzędzie Patentowym RP.

Wszystkie prawa zastrzeżone.

Żadna część niniejszej publikacji nie może być reprodukowana
lub przedrukowana bez pisemnej zgody Wydawnictwa GREG®.

Projekt okładki:

Grzegorz Więczkiewicz

Layout i skład:

Pracownia Register